

Thema zon: Zonnelied

Benodigheden

Deze les is uitgewerkt aan hand van hoofdstuk 7 uit het Echelonboek *Geestelijke stromingen geven*:

- + **Waarom:** Het nut van het behandelen van de desbetreffende onderwerp.
- + **Daarom:** De nodige uitleg en achtergrondinformatie bij de desbetreffende onderwerp.
- + **Doen:** Gebruik van het viertaktmodel voorbereiden, semantiseren, consolideren en controleren.

In het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* vindt u over het thema meer informatie. Wilt u meer weten over de beschreven werkvormen, dan is dat in dit boek te vinden in het overzicht van het werkvormen ABC, op de bladzijden 150 t/m 175.

De aanbevolen liederen komen grotendeels uit de liedbundel *Eigen-wijs*. Deze liedbundel is voor kinderen van 4 - 12 jaar en bevat ruim driehonderd liederen, verdeeld over alle groepen van het basisonderwijs.

Materiaal:
Werkblad 'zonnelied'

Waarom

In de weken na de krokusvakantie is er voor de scholen een mogelijkheid om de lente met een onderwerp te behandelen dat veel mensen aanspreekt, zoals bloemen, vuur, zon. Lente is een soort van wakker worden. Alles in de natuur wordt gewekt uit de winterslaap. De natuur wordt langzaam wakker, alles ontpopt zich. De kleuren van krokussen, narcissen, tulpen zijn scherp en helder. De bomen laten hun eerste bloesem zien. Er is veel te zien, te ruiken en te horen. Zien: de vele bloemen, de kleuren. Horen: de vogels, de andere dieren. En ruiken: de vele geuren van de bloemen, de bloesem ...

De eerste warme dagen zijn vaak zeer aangenaam: iedereen trekt naar buiten om de tuin op te ruimen en te genieten van de zon. In de lente is ook feest van Pasen en dat past ook bij de lente. Pasen heeft te maken met dat Jezus uit de dood is gewekt. Let op de woorden: gewekt worden; opstaan. Eigenlijk heel alledaags, maar waarom hebben veel mensen toch ook zoveel moeite met opstaan? Voor veel mensen is dit iedere ochtend weer een strijd. Wanneer de wekker afgaat, slaan we wat om ons heen in de hoop de snooze-knop te raken zodat we ons nog een keer kunnen omdraaien. Sommigen herhalen dit meerdere malen en moeten zich vervolgens haasten om net op tijd aan te komen op werk of school! Opstaan is eigenlijk ook weer niet voor iedereen vanzelfsprekend!

'Pasen' heeft in de bijbel een andere naam: 'Pesach'. Pesach werd en wordt in de tijd van de lente gevierd, als de lammetjes geboren waren en het land ingezaaid werd. Het was oorspronkelijk een feest dat herinnerde aan de uittocht van de Israëlieten uit Egypte. Zie meer over Pasen: bladzijde 180 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*

'Pinksteren' heeft in het bijbel ook een andere naam: 'Sjawoe'ot' (= Wekenfeest), dat is zeven weken na Pesach, vanouds is het een oogstfeest. In de huizen staan overal bloemen en er worden kaaspannenkoekjes gebakken. Zeven betekent in de bijbel: 'overvloed, heel veel'. Het Wekenfeest komt namelijk van de joodse akkerbouwers. Zij verbouwden op hun land gerst. Als de oogst van de gerst klaar was, hielden zij een feest. Om God te danken voor de overvloedige oogst.

Dus vijftig dagen na Pasen is het Pinksteren. En met Pinksteren lezen de christenen het volgende verhaal: *'Toen het Pinksteren was waren alle leerlingen van Jezus bij elkaar in hetzelfde huis. Ineens stak er buiten een harde wind op. De ramen vlogen open en er was veel wind in het hele huis. Toen kwam er ook vuur binnen. Het verdeelde zich in kleine vlammetjes boven de hoofden van de leerlingen. Men raakte vol van vuur'* (naar

Handelingen 2, 1-13).

Tijdens Pinksteren worden er op sommige plaatsen pinksterbomen of meibomen opgericht. Lange staken met bovenin een hoepel, versierd met kleurige linten. Er wordt gedanst onder de meiboom met een lint in de handen. Deze vruchtbaarheidsgebruiken stammen van de midzomerfeesten. Op andere plaatsen worden grote Pinkstervuren aangestoken en grote bijeenkomsten georganiseerd. Zoals bijvoorbeeld Pinkpop.

Zie meer over Pinksteren: bladzijde 182 in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*.
En uitgebreide informatie kunt u lezen in hoofdstuk 5 'Wat is tijd' in het Echelonboek 'Geestelijke stromingen geven'.

Daarom

Licht heeft grote invloed op de stemmingen van de mens, dieren, natuur. Wanneer het weer in de lente aangenamer wordt, dan krijgt men ook de kriebels. Men wordt vrolijker, actiever en energiever en men wil naar buiten, dingen gaan ondernemen! En dat allemaal door de zon.

Zo houdt bijna iedereen van de zon. Natuurlijk zijn er uitzonderingen, maar zelfs mensen die liever niet altijd in de zon willen zitten, vinden het wel prettiger wanneer er wat zon op een grauwe dag tussen de wolken weet te schijnen.

Meer informatie over zon in het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (blz. 69-71)

Liederen:

Hierbij zijn de volgende liederen uit de liedbundel *Eigen-wijs* goed te gebruiken:

Een klokkenliedje in mineur (Pasen en Pinksteren, onderbouw)

Lammetje lammetje lammetje (Pasen onderbouw)

De bolletjes (Pasen onderbouw)

Vogels in de lente (Pasen onderbouw)

Kippenei (Pasen middenbouw)

Hebban olla vogala ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Opstaan, doorgaan, kalm aan ((Pasen middenbouw / bovenbouw)

Hinnah mah tov (Pasen / Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Wij maken een kringetje (Pinksteren onderbouw)

Klap klap (Pinksteren onderbouw)

Zeg bakkertje, wat doe je met dat meel (Pinksteren onderbouw)

Fanfare (Pinksteren middenbouw)

Met trommel en trompet (Pinksteren middenbouw)

De bakker (Pinksteren middenbouw)

Lietsje foar elkenien (Pinksteren middenbouw / bovenbouw)

Ma come bali bela bimba (Pinksteren bovenbouw)

Make new friends (Pinksteren bovenbouw)

I like the flowers (Pinksteren bovenbouw)

Op de website www.vrijeschoolliederen.nl zijn zeer veel liederen te vinden. Er zullen ongetwijfeld liederen tussen staan die voor jong en oud tot de verbeelding spreken en die vrijwel iedereen mee kan zingen.

Doen

Vorbewerken

Wat is complimenten geven?

Antwoord: gelukwensen, loftuitingen, pluimpje geven, schouderklopjes geven, bewondering uiten, ...

Waarom zou je complimenten geven?

Antwoord: waardering uitspreken / tonen, vorm van dankbaarheid, ...

Zou je de alles wat in de natuur leeft ook complimenten kunnen geven?

Geef eens een compliment aan een:

Hond

Kat

Koe

Paard

Varken

Geef eens een compliment aan een:

Bloem

Boom

Aardappelplant

Graan

Gras

Semantiseren

Franciscus gaf de natuur ook complimenten, luister maar naar zijn 'Zonnelied'.

Goed is broeder zon, die de dag is, die licht maakt. De zon is mooi en stralend. De zon die alles levend maakt.

Goed is zuster maan en de sterren, zij maken de hemel schitterend, kostbaar en mooi.

Goed is broeder wind die gaat door de lucht en de wolken in ieder jaargetijde, waardoor alles adem krijgt.

Goed is zuster water die heel nodig is en ook vriendelijk, kostbaar en schoon is. Water dat alles fris maakt.

Goed is broeder vuur, die ons in de nacht licht geeft. Vuur is ook mooi en vrolijk, stoer en sterk.

Goed is moeder aarde, die ons in leven houdt. Aarde die ons allerlei planten geeft met kleurige bloemen en kruiden.

Bewerkt, zie de originele versie op: <http://www.stoutenburg.nl/Fr-Branduardi.htm>

Informatie: Franciscus en zijn Zonnelied

Franciscus van Assisi had een bijzondere liefde voor dieren en planten. Zijn levensvisie op de natuur blijft actueel. Hij had medelijden met dieren in gevangenschap. Een speciale voorkeur had hij voor die dieren die hem aan Jezus deden denken (bijvoorbeeld het lam). Bomen mochten niet van hem worden omgehakt. Werd een boom gekapt dan vond hij dat men altijd een stronk moest laten staan, zodat de boom weer kon uitlopen. De maan noemde hij zijn zuster en de zon zijn broeder. Franciscus heeft zijn Zonnelied geschreven in het voorjaar toen hij ernstig ziek was. Zijn lied noemde hij Loflied voor broeder Zon (zon als symbool van God).

Meer over Franciscus 3.3.7.1. in Echelonboek *Geestelijke stromingen geven* en bladzijde 40-41 in Echelonboek *De Vleugels van de Tijd*.

Kringgesprek:

Wat vind je van zijn lied?

Waarom noemt hij alles broeder en zuster?

Waarom ziet hij de aarde als zijn moeder?

Consolideren

De jongsten kunnen het werkblad 'zonnelied' inkleuren en of een mandala maken van het Zonnelied. De vier elementen: aarde, water, vuur, lucht kunnen veel inspiratie geven om een mooie mandala te maken.

Info en materiaal om Mandala's te maken:

<http://www.stichtingechelon.nl/uncategorized/werken-met-mandalas/>

Controleren

Geef de kinderen een tekst (1. broeder zon, 2. zuster maan en de sterren, 3. broeder wind, 4. zuster water, 5. broeder vuur en 6. moeder aarde) uit het Zonnelied. Dan kunnen ze op basis van deze tekst een mooie tentoonstelling maken. Ieder element kan apart uitgewerkt en uitgediept worden. Ook leuk is om eventueel de relatie tussen de elementen te verbinden.

Een aantal suggesties voor een 'gezamenlijke' afsluiting.

Raadpleeg hierbij het Echelonboek *De Vleugels van de Tijd* (bladzijde 10).

StichtingEchelon.nl